

СХВАЛЕНО:
Рішення педагогічної ради №1
від 28.08.2020

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ №64 від 15.09.2020
Директор ЗДО «Сонечко»
_____ Олександра ВЕНЧАК

**Положення
про порядок розгляду фактів булінгу(цькування) в
закладі дошкільної освіти «Сонечко»
Новороздільської міської ради**

I. Загальні положення.

1.1. Дане Положення регулює питання порядку розгляду випадків булінгу (цькування) у закладі дошкільної освіти «Сонечко» Новороздільської міської ради на підставі Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» №2657-1111 від 19.01.2019 року, Кодексу України про адміністративні правопорушення, наказу МОН України від 28.12.2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки боулінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03.02.2020 за №111/34394, листа МОН України від 13.04.2020 № 1/9-207 «Роз'яснення щодо застосування наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти, затвердженого наказом МОН України від 26.02.2020р., Статуту ЗДО, Правил внутрішнього трудового розпорядку інших нормативно-правових та інструктивних документів.

1.2. Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого

1.3. До булінгу (цькування) в закладі дошкільної освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях (включно з груповими приміщеннями, спортивній або музичній залі, під час проведення занять, спортивних і музичних заходів, та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу дошкільної освіти, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу освіти.

1.4. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичне вчинення учасниками освітнього процесу, зокрема працівниками ЗДО, діянь стосовно дитини раннього або дошкільного віку;
- умисне позбавлення іграшок, їжі (цукерків), одягу, перешкоджання в отриманні освітніх послуг; позбавлення можливості рухатись, примушування через провину до виконання доручень, від яких дитина відмовляється;
- словесні образи ровесників або дорослого, погрози, у тому числі щодо третіх осіб (батьків, рідних), приниження, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки зокрема принизливі погляди, жести, прізвиська, образи, жарти, погрози;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки ровесників або дорослого, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.
- інші правопорушення насильницького характеру.

II. Повноваження директора ЗДО та уповноважених ним осіб щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню):

2.1. Директор ЗДО:

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі дошкільної освіти;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами батьків здобувачів освіти, їхніх законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, стосовно яких які вчинили булінг (цькування), для тих, стали його свідками або постраждали від булінгу;
- з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формулювання та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування;

- скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та відповідних заходів реагування;

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти.

2.2. Вихователь – методист ЗДО:

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування), веде облік випадків та оформлення документації, згідно з цим Положенням;

- здійснює реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації та проведення занять, тематичних розваг, читання дитячої літератури, розповідей, гри, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;

- забезпечує прозорість та інформаційну відкритість шляхом інформування та оприлюднення на Веб-сайті, розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформації та нормативно-правових актів з питань щодо протидії боулінгу;

- реалізує план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти та сім'ї;

- контролює дотримання порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі дошкільної освіти;

- забезпечує порядок реагування на підтверджені випадки булінгу (цькування) в закладі дошкільної освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

2.3. Практичний психолог ЗДО:

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

- веде облік випадків булінгу та оформлення документації, згідно з цим Положенням;

- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід – консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.
- надає психологічну допомогу постраждалим від булінгу (цькування).

2.4. Педагогічні та інші працівники ЗДО:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою;
- повідомляють директора ЗДО про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти або педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;
- забезпечують неупереджене ставлення до здобувачів освіти з боку ровесників, батьків та обслуговуючого персоналу;
- сприяють директору у проведенні розслідування випадків булінгу (цькування);
- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗДО.

ІІІ. Діяльність Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування):

3.1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) утворюється наказом директора та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу (цькування).

3.2. В своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення. Законом України «Про освіту». Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», , наказом МОН України від 28.12.2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки боулінгу (цькуванню) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03.02.2020 за №111/34394, листом МОН України від 13.04.2020 № 1/9-207 «Роз'яснення щодо застосування наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькуванню) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», Положення про комісію з розгляду випадків боулінгу(цькування) та іншими нормативно-правовими актами з питань протидії булінгу (цькуванню).

3.3. До складу Комісії входять: директор, вихователь – методист, практичний психолог, педагогічні працівники, батьки делеговані Батьківським комітетом або Піклувальною радою ЗДО. Голова комісії має право залучати зовнішніх експертів та юристів до розгляду справи на умовах закону України «Про захист персональних даних».

3.4. Комісія діє відповідно до Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) у ЗДО, Порядку реагування на

доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

3.5. Засідання Комісії скликається директором для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) відповідно до заяв, що надійшли з цього приводу.

3.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), через об'єктивні причини (діагноз здобувача освіти), зумовлені психологічним станом зокрема, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що директор має повідомити постраждалого.

3.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються на паперових носіях з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

3.8. Потерпілий чи його(її) представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

IV. Порядок подання та розгляду заяв

(з дотриманням конфіденційності) про випадки булінгу (цькування):

4.1. Учасники освітнього процесу подають заяву директору ЗДО про випадок булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

4.2. Директор розглядає заяву в день її подання та видає рішення про проведення розслідування;

4.3. Проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб, від яких отримано інформацію;

4.4. Директор для прийняття рішення за результатами розслідування залучає комісію з розгляду випадку булінгу (цькування) та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування та виконання відповідних заходів реагування;

4.5. Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається на паперових носіях з оригіналами підписів всіх членів Комісії;

4.6. Потерпілий чи його (її) представник також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

1. V. Порядок реагування на доведені випадки булінгу(цькування) в ЗДО та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування):

5.1. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, директором повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування);

5.2. Виконується рішення та рекомендації Комісії;

5.3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу;

5.4. Директор або уповноважені ним особи відповідно до чинного законодавства та в межах повноважень здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню).

VI. Права та обов'язки учасників освітнього процесу:

6.1. Здобувачі освіти мають право на:

- якісні освітні послуги;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, через запропоновані педагогами освітні програми та інноваційні педагогічні технології;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови виховання і навчання в ЗДО
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

6.2. Здобувачі освіти мають право:

- повідомляти батьків, рідних, близьких, вихователів групи, яку відвідують, помічника вихователя, інших працівників ЗДО, які залучаються до освітнього процесу, про факти булінгу (цькування)
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

6.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу: мають право на:

- захист професійної честі і гідності;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та приниження з боку адміністрації, колег, батьків здобувачів освіти у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, що завдають шкоди здоров'ю.

6.4.Зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у здобувачів освіти гордість за свою державу Україну усвідомлення необхідності дотримуватись Конституції та законів України;
- виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу дошкільної освіти, виконувати свої посадові обов'язки;
- повідомляти директора про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.5. Батьки здобувачів освіти:

мають право:

- отримувати інформацію про діяльність ЗДО, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).
- про результати виховання і навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і про результати оцінювання якості освіти у закладі дошкільної освіти та його освітньої діяльності;
- подавати директору ЗДО заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

Зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру спілкування, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, патріотизму, справедливості, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- сприяти директору ЗДО у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до булінгу (цькування) .

VII. Прикінцеві положення

7.1. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у Закладі дошкільної освіти «Сонечко» Новороздільської міської ради Львівської області (далі – Положення) схвалюється педагогічною радою та затверджується наказом директора і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

7.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗДО;

7.3. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням невиконання обов'язків учасниками освітнього процесу. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний Веб-сайт.

7.4. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів трудового колективу ЗДО.

7.5. Зміни та доповнення до Положення вносяться педагогічною радою та затверджуються наказом директора.